

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ
ของบุคลากรกรมสรรพสามิต

THE FACTORS INFLUENCING THE PRE-RETIREMENT PREPARATION OF
PERSONNEL OF EXCISE DEPARTMENT

ทิพวัลย์ แท่งทอง

สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Tippawan Tangtong

E-mail: tippawanaon88@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Management

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ในด้าน สุขภาพร่างกาย ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง (2) เพื่อเปรียบเทียบการเตรียม ความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร รายได้ต่อเดือน และด้านภาวะสุขภาพ (3) เพื่อศึกษา ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว และ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากร กรมสรรพสามิต โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่ทำงานใน กรมสรรพสามิต ทั้งเพศหญิงและเพศชาย อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 320 คน ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าว ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านปัจจัยทางสังคม ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้าน การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร (independent sample t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA หรือ F-test) และการวิเคราะห์ Multiple Linear Regression Analysis (MLR)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 55 - 59 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประเภทตำแหน่งข้าราชการ ประเภทวิชาการ มีจำนวนบุตร 2 คน รายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป และมีด้านภาวะสุขภาพ สุขภาพแข็งแรงดี

2. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยทางสังคมด้านสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน และด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

3. กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในด้านสุขภาพร่างกาย มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง ตามลำดับ

4. กลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร และด้านภาวะสุขภาพ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อม, การเกษียณอายุ, บุคลากรกรมสรรพสามิต

บทนำ

ประเทศไทยมีจำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางการแพทย์ สาธารณสุข และเทคโนโลยี ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นส่งผลให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปเป็นโครงสร้างแบบผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทำให้ต้องมีการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงจากการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ อันประกอบด้วย ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ลูก กลายมาเป็นครอบครัวเชิงเดี่ยว มีเพียงลำพังพ่อแม่ลูกทำให้ผู้สูงอายุขาดความรักและการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลาน ช่วงเวลาที่ยากลำบากสำหรับผู้สูงอายุบางคน คือ ช่วงเวลาหลังเกษียณ บางคนยังไม่พร้อม

จะเกษียณเพราะคิดว่าตนเองยังสามารถทำงานได้และทำได้ดีเหมือนเดิม การที่ไม่ได้ทำงานที่เป็นกิจวัตรประจำวัน ไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นเหตุให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกด้อยคุณค่า เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ เสียใจ เบื่อหน่าย และแยกตัวออกจากสังคม

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุถือเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะทำให้นุเคราะห์สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างมีความสุข ประกอบกับมีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นว่า ควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ตั้งแต่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในวัยสูงอายุ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ในด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง
2. เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร รายได้ต่อเดือน และด้านภาวะสุขภาพ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ต่างกัน
2. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

ขอบเขตงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ผู้วิจัยจะทำการกำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ บุคลากรที่ทำงานในกรมสรรพสามิต ทั้งเพศหญิงและเพศชาย อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 1,589 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม

2.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากร

กรมสรรพสามิต

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาวิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2565 – เดือนสิงหาคม 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ในด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง

2. ผลจากการศึกษาจะนำไปสู่กระบวนการวางแผนการสร้างกิจกรรมภายในกรมสรรพสามิต ในการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุราชการที่ดี

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้สูงอายุ

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

กฤษณ มณีเทศ (2562) กล่าวว่า การเกษียณอายุ หมายถึง การออกจากตำแหน่งหน้าที่การงานเมื่อมีอายุครบตามที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยการเกษียณอายุของข้าราชการไทยจะเกษียณอายุเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ซึ่งการจะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณอายุได้อย่างมีความสุขนั้น ผู้เกษียณอายุควร ได้มีการศึกษาและวางแผนในการจัดเตรียมชีวิตไว้ล่วงหน้าก่อนการเกษียณด้วย

ดังนั้นผู้วิจัย ได้สรุปความหมายของ การเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลหยุดการทำงานประจำที่ได้รับผลตอบแทนเป็นค่าจ้างหรือเงินเดือน เมื่อทำงานมาเป็นระยะเวลานานจนอายุครบตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่หน่วยงานนั้น ๆ ได้กำหนดไว้ ซึ่งไม่มีใครสามารถหลีกเลี่ยงได้ เมื่อถึงเกณฑ์กำหนดการเกษียณอายุ จึงต้องยุติบทบาทหน้าที่จากงานประจำที่ได้ปฏิบัติอยู่

แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

วรวรรณ ชัยชื้อ (2556) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ ถือเป็น การวางแผนชีวิตอย่างหนึ่งที่มีเป้าหมายอยู่ที่การประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต ซึ่งแบ่งช่วงชีวิตของบุคคลออกเป็น 3 ช่วง คือ วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุ ซึ่งช่วงวัยสูงอายุ ถ้ามีการวางแผนและเตรียมพร้อมเป็นอย่างดี จะทำให้มีความสุขในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ

ดังนั้นผู้วิจัย ได้สรุปความหมายของ การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมวางแผนเพื่อให้มีความพร้อมต่อสิ่งที่จะกระทำ โดยหวังว่าจะสามารถลดปัญหาที่อาจเกิดจากการกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้และสามารถดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

บงการ น้อยศรี (2560) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมสำหรับเกษียณอายุการทำงาน สามารถสรุปเป็นแนวคิดได้ 5 ด้าน คือ 1. ด้านเศรษฐกิจ 2. ด้านสุขภาพร่างกาย 3. ด้านจิตใจ 4. ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง และ 5. ด้านที่อยู่อาศัย

1. ด้านเศรษฐกิจ

วรรณรา ชื่นวัฒนา (2557) (อ้างใน บงการ น้อยศรี, 2560) กล่าวว่า การเตรียมตัวด้านเศรษฐกิจ ควรวางแผนทางการเงินไว้ล่วงหน้า ประมาณการรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในวัยเกษียณ และทำการออมเงินเพื่อรองรับรายรับรายจ่ายให้เพียงพอต่อการใช้ชีวิตในช่วงหลังเกษียณ ซึ่งสามารถนำเงินออมไปลงทุนเพื่อให้เกิดผลประโยชน์มากขึ้น เช่น ลงทุนในหุ้น ตราสารหนี้ กองทุน LTF, RMF กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ อสังหาริมทรัพย์ และประกันชีวิต โดยการออมเงินควรเริ่มเตรียมตัวตั้งแต่อายุยังน้อยเพราะต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บออมสำหรับด้านรายจ่าย ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ ควรลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หากรายรับไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ควรหางานสำรอง เพื่อเป็นแหล่งที่มาของรายได้เพิ่มเติม

2. ด้านสุขภาพร่างกาย

บรรลุ ศิริพานิช (2550) (อ้างใน บงการ น้อยศรี, 2560) กล่าวว่า การเตรียมตัวด้านสุขภาพร่างกาย ควรใส่ใจสุขภาพตั้งแต่วัยเด็ก การรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์ มีความสุขในการดำรงชีวิต มีความกระฉับกระเฉง รวมทั้งมีอายุยืนยาวมากยิ่งขึ้น โดยการรับประทานอาหารที่สะอาดปลอดภัย ควบคุมการรับประทานอาหารเพื่อไม่ให้น้ำหนักเพิ่มมากขึ้น พักผ่อนนอนหลับให้เพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และต้องตรวจสุขภาพเป็นประจำ

3. ด้านจิตใจ

ปราณี จาติเกตุ (2535) (อ้างใน บงการ น้อยศรี, 2560) ได้กล่าวถึง การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุทำงาน ด้านจิตใจว่า การเตรียมตัวเกษียณอายุทางด้านจิตใจนั้น ถือได้ว่าเป็นการเตรียมตัวที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมตัวด้านอื่น ๆ มาก เพราะความมั่นคงทางจิตใจ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง การมองโลกในแง่ดี และการควบคุมอารมณ์ ถือเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญและควรให้ความใส่ใจในการเตรียมตนเอง ดังนั้นบุคคลควรจะมีการศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในอนาคต

4. ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

บรรลุ ศิริพานิช (2550) (อ้างใน เรื่องรำไพ โยธาใหญ่, 2559) กล่าวว่า เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ การทำกิจกรรมยามว่างเป็นเรื่องสำคัญซึ่งนำความพึงพอใจมาให้ ควรเลือกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งเลือกจากความถนัด และเหมาะสมกับกำลังกายและกำลังทรัพย์ของตน

5. ด้านที่อยู่อาศัย

ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2555) (อ้างใน บงการ น้อยศรี, 2560) กล่าวว่า การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินชีวิตของช่วงสูงอายุ ควรเตรียมที่อยู่อาศัยตั้งแต่วัยทำงาน และเมื่อใกล้ถึงวัยเกษียณควรเลือกที่อยู่อาศัยกับใครที่คาดว่าจะใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข รวมทั้งควรปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย และลดอันตรายจากอุบัติเหตุ สำหรับผู้ที่ไม่สามารถจัดหาที่อยู่อาศัยของตนเองควรทำการศึกษาสถานที่พักอาศัย เช่น สถานสงเคราะห์ของรัฐและเอกชน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม เช่น ค่าใช้จ่าย ความสะดวกสบาย หรือสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับตนเอง เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยสรุป แนวคิดในการวางแผนเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ได้ว่า การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างมีความสุข สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ลดภาระการพึ่งพาของสังคม โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุด้านสุขภาพร่างกาย โดยการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในวัยสูงอายุ มีการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นประจำ นอนหลับพักผ่อนเพียงพอต่อความต้องการของร่างกายในแต่ละคืน ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

2. การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุด้านการเงิน โดยการศึกษาวิธีการวางแผนการเงิน วิธีจัดสรรเงิน หาความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงต่ำ เพื่อเพิ่มรายได้หลังเกษียณ เตรียมสะสมเงินสำรองไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน หาความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีในรูปแบบต่าง ๆ

3. การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุด้านจิตใจ โดยการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของภาวะทางจิตใจในวัยสูงอายุ มีการพูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน มีการเตรียมใจไว้แล้วว่าหลังจากเกษียณอายุบทบาทหน้าที่ในสังคมรวมทั้งการยอมรับนับถือจากผู้อื่น จะลดลง มีการศึกษาธรรมะ หรือคำสอนทางศาสนาเพื่อฝึกจิตใจให้เตรียมรับการเปลี่ยนแปลงหลังเกษียณอายุ

4. การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุด้านที่อยู่อาศัย โดยการวางแผนมีบ้านเป็นของตัวเองที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับผู้สูงอายุ สามารถเดินทางไปมาสะดวก และเตรียมเงินไว้ปรับปรุงที่อยู่อาศัย จัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุ มีการวางแผนเกี่ยวกับบุคคลที่จะพักอาศัยด้วยภายหลังเกษียณอายุ เริ่มศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์บ้านพักคนชราของหน่วยงานต่าง ๆ

5. การเตรียมความพร้อมด้านการใช้เวลาว่าง หมายถึง การวางแผนการใช้ชีวิตก่อนเกษียณอายุด้านการใช้เวลาว่าง โดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่มีความสนใจที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย วางแผนพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงมากขึ้นและวางแผนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเมื่อท่านเกษียณอายุ

แนวคิดการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ

Atchley (1976) (อ้างใน อังคณา วิจิต, 2558) กล่าวว่า การที่มีโอกาสได้สนทนากับผู้เกษียณหรือการได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ช่วยให้สามารถเตรียมตัวก่อนเกษียณ ได้มีประสิทธิภาพขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัย ได้สรุปความหมายของ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลมีการเตรียมการในเรื่องการเกษียณอายุจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ เว็บไซต์ เว็บบอร์ดต่าง ๆ จากหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่ เป็นต้น รวมถึงจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่เกษียณอายุไปแล้ว กับกลุ่มเพื่อน เพื่อนร่วมงาน กับบุคคลในครอบครัว

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว

วันัญญา แก้วแก้วปาน (2560) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นลักษณะการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัว โดยครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะมีการสนทนาพูดคุยกันอยู่เสมอ การแสดงออกถึงความรักใคร่ปรองดอง ความห่วงใยซึ่งกันและกัน รวมถึงปรึกษาหารือร่วมกัน เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว ได้ว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว รวมไปถึงความสัมพันธ์ในหมู่ญาติมิตรที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งได้ปฏิบัติต่อบุคคลที่เตรียมตัวเกษียณอายุ เช่น มีการพบปะพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาในครอบครัว บุคคลในครอบครัวให้ความเคารพนับถือ แสดงความรักและห่วงใยต่อบุคคลที่เตรียมตัวเกษียณอายุ

แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

ไพศาล เข้มวงษ์ (2555) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ กับแหล่งเอื้ออำนวยทางสังคมของตน เช่น ครอบครัว เพื่อน ครูอาจารย์ หรือหน่วยงานทางสังคมอื่น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่งและสามารถตัดสินใจคุณค่าในเชิงปริมาณของการมีปฏิสัมพันธ์ ความช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่ความรัก เคารพให้เกียรติรวมถึงข่าวสารข้อมูลทั้งหมดที่บุคคลได้รับเหล่านั้นได้

ดังนั้นผู้วิจัยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม ได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ของผู้เตรียมเกษียณอายุกับบุคคลอื่น เช่น กับเพื่อนร่วมงาน โดยจะคอยสนับสนุนผู้เตรียมเกษียณอายุด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมเกษียณอายุ คอยดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ รวมถึงยังคอยเตือนเรื่องการดูแลสุขภาพของผู้เตรียมเกษียณอายุอยู่เสมอ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อังคณา วิจิต (2558) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานการเคหะแห่งชาติ : กรณีศึกษาพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า มีปัจจัยทางสังคมโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานการเคหะฯ พบว่า มีการเตรียมความพร้อมภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ พบว่า อายุของพนักงาน รายได้ต่อเดือน จำนวนปีก่อนเกษียณอายุ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน มีความสัมพันธ์ต่อการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

เรืองรำไพ โยธาใหญ่ (2559) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงานของประชาชนเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลศึกษาสรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยรวม อยู่ระดับมากทุก ๆ ด้าน ซึ่งการเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงานไม่ต่างกัน สำหรับประชาชนที่มีอาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทักษะคิดต่อการเตรียมความพร้อม ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงาน ต่างกัน

สาริต จินดากุล (2559) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานรัฐวิสาหกิจ การประปาส่วนภูมิภาคเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า พนักงานที่มี เพศ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ที่ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ไม่ต่างกัน ส่วนพนักงานที่มีสถานภาพสมรส ความเพียงพอของรายได้ และภาวะสุขภาพ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ต่างกัน

บงการ น้อยศรี (2560) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงานของพนักงานกลุ่มบริษัท จีเอเบ็ด จำกัด ผลการวิจัย พบว่า พนักงานที่มี อายุ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงาน แตกต่างกัน ส่วนพนักงานที่มี เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และภาวะด้านสุขภาพ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงาน ไม่แตกต่างกัน

อุไร สุทธิเข้ม (2562) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่ง บุตร สถานภาพสมรส ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

กานิตา เขียรถาวร (2563) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า พนักงานที่มี

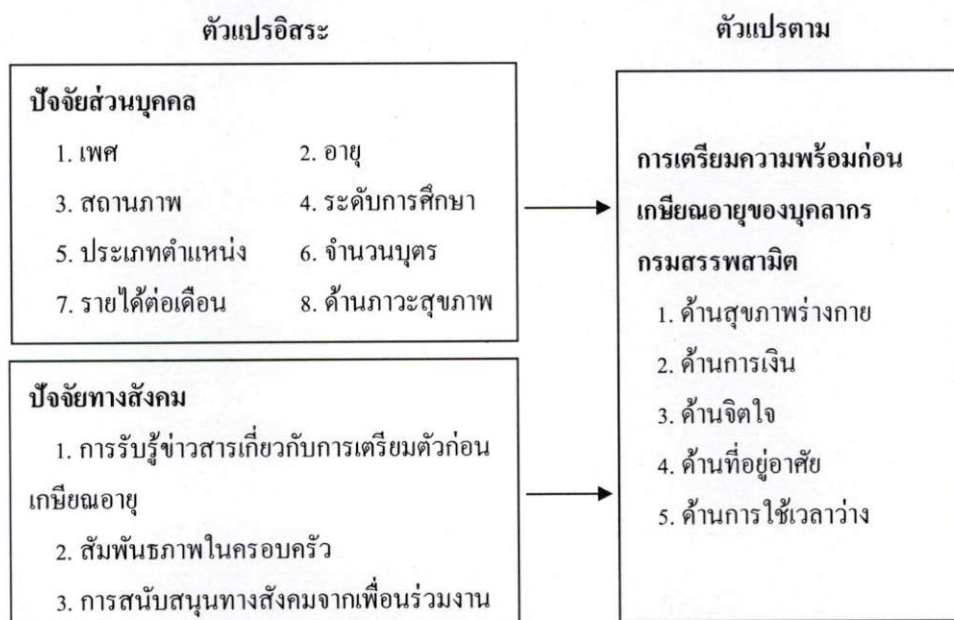
เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ทำให้ผู้วิจัยพบตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ทำการวิจัย ดังนี้

1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคม
  2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต
- 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินงานวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บุคลากรที่ทำงานในกรมสรรพสามิต ทั้งเพศหญิงและเพศชาย อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 1,589 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 320 คน โดยดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ จะใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (open-ended question) และมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (closed-ended question) ซึ่งมี 4 ส่วนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบให้เลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม จำนวน 23 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ จำนวน 36 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือวัด

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ เพื่อนำมากำหนดขอบเขตหรือนิยามตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยเพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถาม 4 ส่วน และนำให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องพร้อมปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัย จำนวน 30 คน ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น เกิน 0.75 จึงนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Google form)
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จากสถานการณ์ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) การเก็บข้อมูลจึงต้องมีการเว้นระยะห่างระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Google form)
3. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่างใน Google form และจากการแจกแบบสอบถามแบบเจาะจง มาตรวจสอบความสมบูรณ์และตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมาประมวล
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. ใช้ค่าร้อยละ (percentage) ในการอธิบายข้อมูลในส่วนที่ 1 คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร รายได้ต่อเดือน และด้านภาวะสุขภาพ
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการอธิบายข้อมูลในส่วนที่ 2 คือ ปัจจัยทางสังคม และอธิบายข้อมูลในส่วนที่ 3 คือ การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

1. ใช้สถิติ t-test เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต จำแนกตาม เพศ และอายุ
2. ใช้สถิติ One way ANOVA หรือ F-test เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต จำแนกตาม สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร รายได้ต่อเดือน ด้านภาวะสุขภาพ และหากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยสถิติ LSD
3. ใช้สถิติ Multiple Regression ในการอธิบายปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 55 - 59 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประเภทตำแหน่งข้าราชการ ประเภทวิชาการ มีจำนวนบุตร 2 คน รายได้ต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป และมีด้านภาวะสุขภาพ สุขภาพแข็งแรงดี
2. กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยทางสังคมด้านสัมพันธภาพในครอบครัวมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน และด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ
3. กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ ด้านสุขภาพร่างกาย มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเงิน ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร และด้านภาวะสุขภาพ ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และกลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.2 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุ สัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าบุคลากรกรมสรรพสามิต มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุระดับมากที่สุด ในด้านสุขภาพ ร่างกาย รองลงมา คือ ด้านการเงิน ด้านจิตใจด้านที่อยู่อาศัย และด้านการใช้เวลาว่าง ซึ่งมีด้านการใช้เวลาว่าง อยู่ระดับน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ดังนั้น จึงควรกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรกรมสรรพสามิตได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุด้านการใช้เวลาว่างให้สูงขึ้น และทำให้ทราบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง จำนวนบุตร และด้านภาวะสุขภาพ มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ส่วน เพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต และผลจากการศึกษา ได้บ่งชี้ว่า ปัจจัยทางสังคม ด้านสัมพันธภาพในครอบครัวนั้น มีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต มากที่สุด โดยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่สำคัญ คือ การได้พบปะพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเพื่อให้กรมสรรพสามิต ได้มีส่วนกระตุ้นและสนับสนุนการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต นอกเหนือจากการเตรียมตัวด้วยตนเอง ซึ่งควรมุ่งเน้นบุคลากรที่มีประเภทตำแหน่ง ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว ตลอดจนผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 30,000 บาท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กรมสรรพสามิตควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร เช่น การจัดอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ เพื่อเป็นการแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เตรียมตัวเกษียณอายุ

2. กรมสรรพสามิตควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของบุคลากรตามกลุ่มอายุเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดรูปแบบกิจกรรมและให้บริการความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร

3. ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุและเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประกอบอาชีพหลังเกษียณอายุ

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุควรมีการประสานงานระหว่างกัน เพื่อให้การวางแผนและการดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีความสอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ โดยอาจศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจะได้ทราบถึงการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในด้านต่าง ๆ จากกลุ่มประชากรที่หลากหลาย เพื่อดูความแตกต่างของปัจจัยด้านต่าง ๆ ของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในสังคมปัจจุบัน

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ว่ามีผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิตหรือไม่

บรรณานุกรม

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). ผู้สูงวัยกับสุขภาพจิตที่ต้องดูแล. ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565, จาก

<https://www.dop.go.th/th/know/15/551>

กฤษณ มณีเทศ. (2562). การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณของพนักงาน บริษัท เอสซีซี ซิเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด. การค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์. (2559). วิธีการวิจัยทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.

การิตา เขียวถาวร. (2563). การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ทชนฐ ชวนไชยสิทธิ์. (2555). รายงานการวิจัย รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการ:

กรณีศึกษาข้าราชการครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

บงการ น้อยศรี. (2560). การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงานของพนักงานกลุ่มบริษัท เจีเอเบิล จำกัด.

งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บรรณศิริพานิช. (2550). *คู่มือผู้สูงอายุฉบับสมบูรณ์* (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ปราณี จาคิเกตุ. (2535). *คู่มือวิชาชีพพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- ไพศาล เข้มวงษ์. (2555). *การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เรืองรำไพ โยธาใหญ่. (2559). *การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงานของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันัญญา แก้วแก้วปาน. (2560). *สัมพันธภาพครอบครัวกับปัญหาการกระทำความผิดในวัยรุ่น*. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(1), 361-371.
- วรรณรา ชื่นวัฒนา. (2557). *การเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 6(1), 197-202.
- วรวรรณ ชัยชื่อ. (2556). *การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำกรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร*. จุลนิพนธ์ บริหารธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สาธิต จินดากุล. (2559). *การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานรัฐวิสาหกิจการประปาส่วนภูมิภาคเขต 1*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). *การสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2564*. ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014>
- อังคณา วิจิต. (2558). *การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานการเคหะแห่งชาติ : กรณีศึกษาพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานใหญ่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุไร สุทธิแย้ม. (2562). *การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Atchley, Robert C. 1976. *The Sociology of Retirement*. New York: Halsted Press.

Plagiarism Checking Report

Created on Sep 14, 2022 at 17:21 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
2742641	Sep 14, 2022 at 17:21 PM	6314131019@rumail.ru.ac.th	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6314131019 (น.ส ทิพวัลย์ แห่งทอง) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ.docx	Completed	3.28 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Preretirement Preparation of Officer in the National Housing Authority : A Case Study of Officer in Head Office	วีรชิต, ชังคณา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจลนราชธานี	4.00 %
2	Preparation for Retirement of Pre-Aging Employees at Krung Thai Bank	กัจเจริญเกษม, พลอยพิษฐ์	วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	1.70 %
3	http://graduate.dusit.ac.th/journal/index.php/sdujournal/article/download/608/627/	graduate.dusit.ac.th	graduate.dusit.ac.th_nutch	0.93 %
4	Quality of Life and Retirement Preparation of School Teachers in Chon Buri Province	Trilerklith, Saenkharnueng	Kasetsart Journal of Social Sciences	0.89 %
5	The Preparation for Entering the Aging Society A Case study of Wat Sai Sub-district, Mueang Nakhon Sawan District, Nakhon Sawan Province	Kiattiyon , Klit	Journal of Modern Learning Development	0.87 %
6	PRE-RETIREMENT PREPARATION OF SUPPORT STAFF OF SUAN DUSIT UNIVERSITY	เกษรบัว, ณัฐกาญจน์ แอน	วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	0.87 %

รับรองสำเนาถูกต้อง

ทิพวัลย์

(นางสาวทิพวัลย์ แห่งทอง)

ตรวจสอบโดย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ วัฒนพานิช)